

UNIWERSYTET ROLNICZY W KRAKOWIE
THE AGRICULTURAL UNIVERSITY OF KRAKOW

WYDZIAŁ TECHNOLOGII ŻYWNOSCI
FACULTY OF FOOD TECHNOLOGY

Katedra Żywienia Człowieka
Department of Human Nutrition

Dr hab. inż. Aneta Koronowicz
Katedra Żywienia Człowieka
Wydział Technologii Żywności
Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
Balicka 122, 31-149 Kraków

Kraków, 25-06-2019

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr inż. Magdaleny Wiercińskiej

pt.: „Wpływ wybranych polifenoli na aktywność osi podwzgórzowo-przysadkowo-tarczycowej i ekspresji białka sirtuiny 1 w wątrobie i mięśniu sercowym szczura”

wykonanej

w Katedrze Dietetyki, Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji,

Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,

pod kierunkiem Pani prof. dr hab. Danuty Rosołowskiej-Huszcz.

Podstawa prawna: pismo Dziekana Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, z dnia 17 maja 2019 r.

Rozprawa doktorska Pani **mgr inż. Magdaleny Wiercińskiej** zatytułowana „Wpływ wybranych polifenoli na aktywność osi podwzgórzowo-przysadkowo-tarczycowej i ekspresję białka sirtuiny 1 w wątrobie i mięśniu sercowym szczura”, została przygotowana w postaci monografii liczącej ogółem 101 stron, w tym na 42 stronach zestawiono ryciny i tabele. W tekście rozprawy zamieszczono 10 tabel (w tym 4 dotyczące danych literaturowych i 6 zawierających wyniki badań) oraz 42 ryciny (18 stanowiących dane literaturowe, 2 przedstawiające schemat badań i 22 zawierające wyniki badań). W rozprawie ponadto wykorzystano 139 pozycji piśmiennictwa, związanych z jej tematem.

Zasadność prowadzenia badań objętych tematem niniejszej rozprawy, a dotyczących wpływu kwercetyny i katechin z zielonej herbaty na aktywność tarczycy oraz ekspresję białka SIRT1 w wybranych narządach szczurów doświadczalnych, wynika z faktu, że obydwie związki polifenolowe cieszą się dużym zainteresowaniem konsumentów, z uwagi na ich udokumentowane korzystne działanie w profilaktyce chorób cywilizacyjnych. Z drugiej strony należy mieć na względzie potencjalne zagrożenia wynikające ze stosowania zarówno kwercetyny, jak również katechin, jako składników wielu suplementów diety. Zgodnie z zasadą Paracelcusa: *"Wszystko jest trucizną i nic nie jest trucizną. Tylko dawka czyni, że dana substancja jest trucizną"*, związki polifenolowe, które charakteryzują się niewątpliwie korzystnymi dla organizmu właściwościami przeciwutleniającymi, mogą, przy zastosowaniu wysokich dawek, wykazywać działanie protleniające i indukując stres oksydacyjny powodować uszkodzenia składników komórkowych. Przykłady protleniającego działania tych związków są bowiem dyskutowane w literaturze. Z tego powodu badania Doktorantki wpisują się w niezwykle ważne, z punktu widzenia dyscypliny technologii żywności i żywienia, zagadnienie bezpieczeństwa żywności. Ponadto, biorąc pod uwagę przesłanki literaturowe, że niektóre z substancji roślinnych mogą zaburzać równowagę hormonalną organizmu oraz, jak to sama autorka podkreśla, nie do końca poznany wpływ kwercetyny i katechin z zielonej herbaty na funkcjonowanie tarczycy oraz aktywność sirtuin, zagadnienie badawcze jakie podjęto w pracy jest w pełni uzasadnione a otrzymane wyniki wnoszą element nowości naukowej w obecny stan wiedzy. W tym kontekście można stwierdzić, że przedstawiony przegląd literatury świadczy o bardzo dobrej orientacji w zakresie przedmiotowej problematyki badawczej i stanowi wystarczające uzasadnienie wyboru tematu przez Doktorantkę.

Cel pracy i hipotezy badawcze

Doktorantka, jako cel pracy wymienia (cyt.) „zbadanie wpływu kwercetyny i katechin z zielonej herbaty na aktywność tarczycy oraz ekspresję białka SIRT1 w wątrobie i sercu szczurów. W związku z tak przyjętym celem postawiono 4 hipotezy badawcze zakładające, że (cyt.) „ 1) kwercetyna będzie powodowała obniżenie aktywności tarczycy; 2) kwercetyna będzie zwiększała ekspresję białka SIRT1 w wątrobie i sercu; 3) katechiny z zielonej herbaty będą powodowały obniżenie aktywności tarczycy oraz, że 4) katechiny z zielonej herbaty będą zwiększać ekspresję białka SIRT1 w wątrobie i sercu” badanych zwierząt doświadczalnych.

Materiał i metody badawcze

Rozpracowanie celu oraz weryfikację hipotez badawczych przeprowadzono poprzez prezentację wyników, uzyskanych na podstawie właściwie dobranych i przeprowadzonych analiz.

Zgodnie z założonym celem badania, przeprowadzone na szczurach szczepu Wistar, podzielono nas 2 doświadczenia (1- dotyczące wpływu kwercetyny oraz 2- dotyczące wpływu katechin z zielonej herbaty). Dla lepszej jasności i przejrzystości przedstawiono graficzny schemat przebiegu doświadczeń. Model doświadczalny, materiał badawczy oraz metody wykonywanych analiz biochemicznych zostały poprawnie opisane. W punkcie 4.2 rozdziału, przy adnotacji na temat otrzymanej zgody II Lokalnej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach brakuje numeru decyzji.

Wyniki badań

Wyniki z przeprowadzonych badań zestawione zostały w sposób jasny i przejrzysty w 5 tabelach oraz zobrazowane na 22 rycinach. Wykazano wpływ zwiększonych dawek kwercetyny na ograniczenie przyrostu masy ciała zwierząt, czego nie obserwowano w przypadku podaży katechin z zielonej herbaty. W zakresie wpływu zwiększonych dawek polifenoli na działanie osi podwzgórzowo-przysadkowo-tarczycowej wykazano zmiany w poziomie TSH i hormonów tarczycy, szczególnie u zwierząt otrzymujących kwercetynę obserwowano wzrost stężenia TSH i obniżenie stężenia T4 w surowicy krwi. Ponadto w pracy przedstawiono interesujące korelacje pomiędzy badanymi parametrami. U zwierząt otrzymujących kwercetynę wykazano ujemną korelację pomiędzy poziomem białka SIRT1 w wątrobie a aktywnością G6P-azy oraz dodatnią korelację między poziomem białka DIO3 w wątrobie a stężeniem T4 w osoczu. Z kolei u zwierząt otrzymujących katechiny z zielonej herbaty wykazano również zaskakujące zależności w mięśniu sercowym, tj. dodatnią korelację pomiędzy białkiem SIRT1 a spożyciem pokarmu oraz pomiędzy średnim spożyciem paszy a aktywnością G6P-azy. Badania te niewątpliwie wymagają dalszych badań celem wyjaśniania mechanizmu zaobserwowanych korelacji.

Dyskusja i podsumowanie

Dyskusja wyników, jako jeden z ważniejszych rozdziałów dysertacji, polega nie tylko na porównaniu wyników własnych z wynikami innych autorów, ale przede wszystkim na wskazaniu przyczyn stwierdzanych zależności i zjawisk. Doktorantka przedyskutowała wyniki własne, uzyskane po raz pierwszy, oraz te, które stanowiły potwierdzenie bądź nie potwierdziły wyników dotychczasowych badań.

W podsumowaniu Doktorantka wskazała na konieczność dalszych badań, szczególnie w zakresie wyjaśnienia mechanizmu wpływu badanych związków polifenolowych, a także ich metabolitów na ekspresję sirtuiny 1 oraz jego roli w działaniu osi podwzgórzowo-przysadkowo-tarczycowej.

Wnioski

W pracy zawarto 4 wnioski, stanowiące odpowiedź na postawione cele pracy oraz jeden wniosek końcowy wskazujący na konieczność dalszych badań. Dobrym uzupełnieniem byłoby odniesienie się w tej części pracy do założonych hipotez badawczych.

Literatura

Doktorantka dokonała właściwego przeglądu literatury, głównie na podstawie źródeł naukowych o zasięgu międzynarodowym.

W posumowaniu niniejszej recenzji stwierdzam, że zrealizowane przez Panią mgr inż. Magdalenę Wiercińską badania, pozwoliły na osiągnięcie założonego celu rozprawy, a uzyskane wyniki stanowią podstawę do dalszych badań. Pragnę podkreślić, że tylko najlepsze prace pozostawiają otwarte pytania i inspirują do dalszych poszukiwań.

Na tej podstawie stwierdzam, że przedstawiona do recenzji praca doktorska pt. „Wpływ wybranych polifenoli na aktywność osi podwzgórzowo-przysadkowo-tarczycowej i ekspresji białka sirtuiny 1 w wątrobie i mięśniu sercowym szczura”, wykonana przez **Panią mgr inż. Magdalenę Wiercińską** spełnia wymagania określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r., o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1852 j.t. z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2015 r. poz. 1842) do uzyskania stopnia doktora.

Wnoszę zatem do Wysokiej Rady Wydziału Nauk o Żywności Człowieka i Konsumpcji, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie o dopuszczenie **Pani mgr inż. Magdaleny Wiercińskiej** do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora.

Kraków, 25.06.2019 r.

Dr hab. inż. Aneta Koronowicz

